

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Bodočnost je kmetova

Skoraj bi rekli, da je burka vse, kar se že osemnajst let godi v našem javnem življenju, če ne bi bilo kljub svoji smešnosti žalostno. Pomislite, da ima ozemlje, po katerem se razprostira naša država, vse pogoje za srečno, udobno in zadovoljno življenje! Pomislite, da naša zemljepisna lega vzbuja tujcem nešteto skomin! Kaj bi iz Jugoslavije napravili Angličani, Nemci, Francozi ali Italijani, ako bi bila njihova last?! Ze zdavnaj bi bila v njih rokah naša domovina obljubljeni dežela. Kaj pa smo napravili v 19 letih iz Jugoslavije mi, ki smo nje nesposobni lastniki? Sestradani in razcapani, duševno izkoreninjeni in telesno zgarani ljudje, prezadolženi domovi, zanemarjene ceste, prenapolnjene bolnice, blaznice in ječe, gore škandalnih afer, milijonskih sleparij in poneverb, umorov, ubojev in ropov, pri tem pa vedno večja, vedno hujša in bolj suženjska odvisnost nas vseh od tujega kapitala, to je žalostna bilanca zadnjih devetnajst let!

Kdo je tega kriv? Naj nam gospoda, ki nas tako rada blati in psuje, pred vso javnostjo pove, če smo tega krivi kmetijski ljudje, ki vseh devetnajst let samo garamo in plačujemo davke ter druge mnogoštevilne dajatve? Naj nam ta gospoda odgovori, ali smo krivi bede mi, ki smo iz roda v rod kakor čebele nosili skupaj svoje prihranke, da bi si z žulji in trpljenjem v zadrugah ustvarili svoje

narodno premoženje

za resnično, ne le politično, ampak tudi gospodarsko in s tem duhovno in kulturno osvobodjenje naroda? Naj Iškarjotje, ki iz katerega koli tabora mečejo kamenje na nas, povedo slovenskemu in jugoslovanskemu kmetickemu človeku, kdo je kriv, da so »zamerznila« naša prihranka, da je ohromel in uklenjen naš domači, ljudski narodni kapital, kri našega gospodarskega življenja?! Mi dobro vemo, kdo je kriv, da nas danes bolj kakor telesna tuberkuloza muči in redči naša gospodarska jetika. Toda zakaj pa oni, ki vedo toliko lepega in vzpodbudnega povedati o slovenskem narodu, nočejo odgovoriti na to vprašanje? V tiskani in govornjeni besedi so ga slišali že neštetokrat, pa za odgovor ponujajo psovke, natolecavanje in zasmeh. Tako ravnaje, tako sramotno preziranje narodove največje bolečine, to je narodno izdajstvo, ki ga ne bomo nikoli pozabili! Pomnijo naj pa vsi, ki mislijo, da je narod, kmet in delavec, samo podnožnik, material za tlak, po katerem se bodo varno sprehajale site pijavke, pomnijo naj, da je to zemlja Slovencev in Jugoslaviji ohranila kmetiska kri. Zato pa ima ta kri tudi pravico, da odloča o njeni usodi in pokliče na odgovor

vse tiste, ki hočejo pluti v temi brez vodilne luči narodovega sodelovanja in nadziranja!

Te pravice si kmečki ljudje ne damo vzeti in se bomo z vsemi zakonitimi sredstvi borili zanjo, dokler je ne dosežemo.

Ustavni boji — naša rana

Že 19 let nas pretresajo ustavni boji in vse, kar je pri nas kje narobe, pripisujejo kričači zdaj tej, zdaj oni ustavi.

Ljudje božji, v 19. letih se uho naveliča vsake, še tako lepe in vabljive muzike. Napravi, ki nekaj časa človeka mamijo in vžigajo, postanejo sčasoma pusti in dolgočasni, končno pa celo gnusni. To ve vsak zrel in pameten človek in niti ni treba, da bi dolgo trgal hlače po šolskih klopih. Zakaj pa nas imajo mnogi politiki za take kaline, da zahtevajo od nas, naj bi 19 let poslušali muziko o ustavi in lačni, zgarani, zadolženi in raztrgani ploskali nesposobnim ljudem, ki bi se radi pod krinko ustavnega boja dokopali in vzdržali na oblasti?

Ne, gospoda, slovenski in jugoslovanski kmetijski ljudje nismo faraonovi sužnji, ampak svobodni ljudje. Pripravljeni smo bili sprejeti trpljenje Golgote za svojo svobodo. Sprejeli smo in vzdržali ter — zmagali! Nihče naj si zato nikar ne domišlja, da bi mi kdaj hoteli žrtvovati sadove te zmage za bolesten pohlep nenasitnih posameznikov! Ne in nikdar ne! Mi se popolnoma zavedamo, da je

mogoče v okviru vsake in tudi naše ustave voditi dobro politiko! Vemo tudi, da je mogoče v okviru tudi najpopolnejše, najmodernejše in najbolj demokratske ustave voditi slabo politiko. Ni namreč javno delo odvisno od mrtve črke, ampak od žive in poštene volje politikov. Slab politik je zato tisti, ki svoje zanikrno in škodljivo delo skuša zagovarjati s slabo ustavo! Takemu politiku ne bomo nikdar zaupali in nikoli verjeli! Nasprotno pa vemo, da bo znal dober, pošten in sposoben politik tudi v okviru pomanjkljive ali slabe ustave dosegati lepe, pomembne in dalekosežne uspehe za narod. Samo takemu politiku, ki ga vodita neomajno poštenje in nepremagljiva ljubezen do naroda bomo zaupali, ga priznali in ga tudi spoštovali. Zato pravimo: Proč z ustavnimi boji! Kdor hoče, da pojdemo mi, ki smo narod, za njim, naj se z vso resnobo, vestnostjo in čutom odgovornosti loti gospodarskih in socialnih vprašanj v politiki! To je danes edino, kar nam je potrebno! Samo tako delo bomo priznali in sprejeli, vsemu klikarstvu, špekulantstvu in profitarstvu pa bomo plačali z besedami psalmista, ki pravi, da bo Bog nasprotnike uničil »kakor posodo lončarjevo«.

To je naša beseda, ki velja danes, je veljala pred 19. leti in bo veljala tudi takrat, ko bo naš svet toliko zrel, da bo tudi v politiki zahteval smotrenost, poštenje in moralno! Ker so to tri bitne lastnosti kmetijske duše, je bodočnost neizbežno — naša!

Prelom z dosedanjostjo

Orač, ki trdno drži v rokah plug, reže ravne brazde. Orač, ki mu plug uhaja iz rok, zapušča za seboj krive kraje. Kadar seje, še ni težko. Toda, ko naj oborava ali okopava, mu vsaka krivina ranja rast.

Naša notranja politika nima samo krivino. Ima čisto nasprotno pravce, ki sicer ne prevladujejo po ustavah in zakonih, pa so tem močnejše vidni v dejanskih življenjskih pojavih.

Če vidovdanska ustava ni predstavljala koncentracije oblasti v rokah večine naroda, tudi leto 1931 ni prineslo spremembe na bolje. Saj je takrat bilo zapuščeno načelo parlamentarne demokracije, načelo, ki na eni strani daje priliko svobodnega izbiranja narodnih predstavnikov, na drugi pa nudi jamstvo, da brez volje teh predstavnikov nobena vlada ni mogoča. Sleherna notranja politika izraža v vsakem svojem stanju razmerje sil, ki so na eni strani v rokah vladajočih, na drugi pa v rokah vladanih. Težišče ni nikoli povsem stalno; kar si ena stran prisvoji več ali preveč, to pomeni za drugo manj ali premalo in se v vedno trajajočem boju obe skušata vsaj približati naspel. Če je načelo par-

lamentarne demokracije potisnjeno v ozadje, pa je položaj vladanih daleč od ravnotežja, ki ga ima tako demokracija vsaj za prvi cilj. Vladani se potemtakem ne bore za svoje pravice v okviru tega načela, temveč vsi njihovi napori veljajo šele njegovim dosegi.

Iz ustavnih bojev drugod nam je znano, da za narode ni bilo napredka, dokler so vse svoje sile trosili v bojih za demokratski princip. Šele, ko je bil ta usvojen, so bili dani osnovni pogoji zanj.

Pregovor veli, da vsak nekaj ve, vsi pa vse. In tako je tudi pri vladanju soudeležba vladanih najboljša jamstvo, da se jim po krivici ne vlada. Ako je narod povsem izključen iz soodločanja, je tudi najpravičnejša vlada krivična. Čim pa in v čim večji meri je narod udeležen pri vladanju, toliko manj more biti krivičnosti. Demokraciost, ki ne obstoji le v enakopravnem glasovanju, temveč ima za svrhu pravično vladanje, mora tedaj prepuščati odločanje ljudstvu v vseh stvarih. Skrb, da narod ni zrel, se bo pojavljala, dokler bodo narodi obstajali. Toda kjerkoli so se te skrbi otresli, so prehiteli že vse druge,

ki jo še goje. Neizmerne možnosti napredka v vseh panogah človeškega udejstvovanja se ne izčrpavajo, če ni poizkusov. Svoboda naroda je večer preizkus njegovih življenjskih sil, ki razvoju kaže pot naprej. Ako jo zatiraš, onemogočaš poizkuse, onemogočaš nova dognanja in razkritja in se daš prehitovati sosedom, ki te ne posnemajo.

Naša notranja politika ne dopušča ravnotežja sil. Na celi črti je narod premalo udeležen pri soodločanju. Naj bo v čisti politiki, naj bo v gospodarstvu — povsod prevladuje osnovna misel, da narod ni zrel. Ob tej osnovi se zrelost res ne more povečati, temveč se neprestano krni in zagotavlja stalna nadoblast silam, ki niso iz naroda.

Tu je trpljenje ob vseh mejah in v vseh pokrajinah enako. Če naj ideja o državnem in narodnem edinstvu zagotovi ohranitev vnanjega okvira države, more tako zagotovilo v notranjosti dati le priznavanje človeka kot socialnega bitja. Vsi napor, ki bi prestavljali meje pokrajin, dajali komu nove ali vračali stare pra-

vice — bodo služili le prikrivanju drugih teženj, če se ne postavi za bistvo notranje politike načelo socializma.

Priznanje in sprejetje tega načela pomeni prelom z dosedanjo politiko. Zakaj ureditev odnosa med kapitalom, ki neomejeno gospodari v politiki i v gospodarstvu ter narodom, ki ga z muko noč in dan ustvarja — ureditev, ki bo take kapitale naravnala v blagor narodu ne proti njemu — ta šele bo pomenila socialnost, demokratičnost, udeležnost ljudstva pri soodločanju.

Začasno, dostikrat navidezno popuščanje ne uravna potov. Spori, ki jih za vsako prejšnje desetletje oglašajo kasnejše desetletje za smešne, do kraja tratijo naše moči. Možni so, ker še nismo ustvarili pogojev, ki take spore preprečujejo.

Prvi cilj mora biti prava demokratičnost, združena s socialnostjo kakor vrhovnim načelom medsebojnih odnošajev državljanov.

Sicer bomo podobni onim, ki nobene brazde ne zorjejo do kraja in nobenemu semenu ne dajo dozoreti. X. Y.

Zgodovinski falsifikat

Nemško kmetijsko in prehrabeno ministrstvo je organiziralo v Monakovem (München) ogromno kmetijsko razstavo, ki je trajala od 30. maja do 6. junija t. l. To razstavo je tekom enega tedna obiskalo nad 800.000 ljudi. Kmetijski delegati iz cele Bavarske in zapadne Nemčije so korakali v dvoredih skozi razstavo. Organizacija je bila brezhibna. Razstava je bila prirejena na ogromnem travniku, ki se imenuje »Terezijin travnik« in meri 41-5 ha. Postavljene so bile ogromne stavbe, zgrajena cela vzorna kmetija, ki je nazorno in živo prikazala, kako si voditelji zamišljajo kmetovo delo v bodočem štiriletnem načrtu proizvodnje bitke (Erzeugungsschlacht). Ogromno število kmetijskih strojev in potrebščin, kemičnih sredstev za umno kmetovanje, selekcionirane kulture vseh plodov, ki uspevajo v Nemčiji, pregledna, po več sto glav tvorčica izložba nemških konj, toplo in mirzlokrvnih, goveje živine, svinj, ovc in koz, perutnine (prepelicarke-štajerke), kuncerejstvo, čebelarstvo itd. so zelo poučno prikazali vso silo nemško ustvarjajočega dela in živahnega tempa, ki te svojsten nemški rasi. Vseposod je bilo pisano in z besedo in sliko dokazano, da lah-o in da mora nemški narod ustvariti z delom in voljo vse, kar rabi in da je najboljši to, kar je nemško. Vse kar ni nemško odklanjajo! To je bilo napisano povsod v vseh oddelkih razstave kot pika na kraju stavka.

V posebno obširni stavbi z velikim napisom takoj nasproti glavnega vhoda je bilo napisano: »Haus des Reichsnährstandes«. V tem oddelku izložbe je bilo nazorno z besedo in sliko prikazan zgodovinski razvoj nemškega kmetstva. Pod bombastično krilatice »en narod — ena kri — ena miselnost« je bilo zelo nazorno in analitično ter psihološko zelo spretno pokazano, da je cel nemški narod edin v mislih in dejanju, v kulturi in zgodovinskem razvoju. Ta duševna edinstvo je naredila nemški narod za nepremagljivega in mu priborila ugled in spoštovanje cele Evrope in sveta. Ta edinstvo nemškega naroda je bila že vedno prisotna v duhu nemškega naroda, prišla pa je do vidnega izraza šele z borbo Hitlerja in nacional-socializma. Danes živi in ne bo nikdar več zamrla. Hitler je prvi pokazal nemškemu ljudstvu pravo osnovo edinstva in jo vzbudil k zavesti. Hitler je prvi pokazal nemškemu ljudstvu meje nemškega naroda. Te meje niso meje nemške države, temveč so to meje skupne nemške krvi, skupne nemške kulture in skupne nemške usode. Nemške meje so povsod tam, kjer živi nemški šivelj, kajti prvo in osnovo načelo nacional-

socializma je: »en narod — ena kri — ena misel in nazor«.

Ogromna karta je predstavljala nemško kmetstvo. V kulturno območje nemškega naroda in kmetstva v omenjenem duhu spada poleg celokupne današnje Nemčije tudi cela Avstrija, Alzaška in Lotriška, nad eno tretjino Češkoslovaške, del Poljske, del Madžarske in Romunije, naša Vojvodina, del Hrvatske in Slavonije, Kočevje, del Gorenjske in cela naša Štajerska.

Takoj pri vstopu v reprezentančno stavbo, v kateri je bilo v nazornih ogromnih slikah prikazana borba nemškega in bavarskega kmeta za svobodo in gospodarsko samostojnost, je bila velika slika našega knežjega kamna pri Gospej Sveti na Koroškem in druga velika slika knežjega stola, ki prikazuje ustoličenje slovenskih knezov. Pod temi slikami je z velikimi črkami napisano: »Tako si je bavarski kmet sam volil in postavil svoje kneze in vladarje. To je bil simbol kmečke demokracije pred 1000 leti. Deželni knezi so takrat sprejemali iz rok preprostega kmeta svojo vladarsko čast in moč.«

Ti dve ogromni sliki našega knežjega kamna in stola so uvod v zgodovinski razvoj nemškega kmetstva v smislu nacional-socialistične ideologije. Sledi cela vrsta slik z velikimi napismi, ki predstavljajo daljnji razvoj nemškega kmetstva, naval grofovstva na svobodo kmeta, kmetске borbe in pulte za staro pravdo, dobo kmetске sužnosti knezom in grofom, osvobodjenje kmetstva v 19. stoletju od stoletnih okovov, uničenje Napoleona, ki je držal na vrvi 27 nemških knezov in grofov in potom njih celokupno nemško kmetstvo, propast liberalističnega gospodarskega sistema, boj nemškega kmeta v svetovni vojni, razpad nemškega kmetstva po diktatu St. Germainске mirovne pogodbe. Tu je zopet velika slika, ki predstavlja plebiscit na Koroškem, ko se je koroško kmetско ljudstvo prostovoljno odločilo za združitev z nemškim kmetstvom. Mož in žena, ded in babica, deklica in deček, ki stojijo okrog koroškega grba in mečejo volilni listek v veliko vazo, so oblečeni v koroško (torej slovensko!) narodno nošo. Koroško kakor tudi vse druge naše kraje smatrajo za svoje naselbine (Siedlungsgebiete). Na kraju velikega števila slik, ki predstavljajo zgodovinski razvoj nemškega kmetstva, je velika slika, ki predstavlja praznik žetve in Hitlerja na kmečkem taboru v Goslaru. Zaključuje pa ciklus slik in napisov pri izhodu iz palače Monakovske razstave velik napis: »Vse kar ni nemško odklanjamo!«

Anjo.

Obup in beg šolske mladine

Dan za dnem poročajo zdaj proti koncu šolskega leta listi, da je kak dijak ali dijakinja pobegnila z doma zaradi neugodnih šolskih uspehov. Tega žalostnega pojava nikakor ne smemo omalovaževati ali podcenjevati. Zdi se nam potrebno in nujno, da zato opozorimo na nekatere vzroke, ki bi jih bilo treba odstraniti, pa bi prav gotovo nastalo znatno zboljšanje. Tudi nam kmetiskim ljudem ni in ne more biti vseeno, kaj se godi z mladino, ki si izpopolnjuje svojo izobrazbo v šolah. Ti ljudje so vendar določeni, da nekoč zavzamejo važna in odgovorna mesta v javnem življenju, v upravi, gospodarstvu, politiki in drugod!

Nezadostno število učnih moči, prenatrpani razredi, nestalen učni načrt, ki je preobremenjen v marsičem z nepotrebnim balastom, to prav gotovo ne pospešuje študija in šolskih uspehov. Temu vprašanju naj bi prizadeti krogi posvetili več pozornosti in ga rešili tako, kakor se za kulturno državo spodobi.

Na drugi strani se nam zdi, da je izbira pri sprejemanju v višje šole preveč površna. Če je nenadaren otrok sprejet, je to muka zanj in ovira za delo v šoli. Starše bi bilo treba na vsak način poučiti, naj ne silijo v šole otrok, ki nimajo za to naravnega daru. S tem bi bilo prihranjeno mnogo razočaranj in solza, pa tudi mnogo nepotrebnih izdatkov. V narod mora pronikniti spoznanje, da je vsako pošteno delo vredno svoje časti in da je dober delavec, obrtnik, kmet itd. mnogo več vreden in družbi bolj koristen kakor slab šolanec.

Končno moramo še naglasiti, da je treba mladino pustiti šoli in učenju, ne pa jo imeti kot poskusnega kunca za razne podvige, ki ne spadajo v šolo in nimajo z njo nič skupnega.

Če bi se vse to upoštevalo, bi šola zopet dobila svoj pravi pomen in bi dosegla svoj namen, mladinske drame in tragedije pa bi — če že ne popolnoma izginile — postale vsaj redke.

Ker vsi plačujemo davke za šole, smemo tudi pričakovati, da se bodo vsi činitelji zavzeli za to, da dobimo iz njih zdrav in za življenjsko borbo sposoben naraščaj, ne pa slabičev in obupancev.

Kmetijski kongresi

V kratkem se prične v Haagu (Nizozemska) 17. mednarodno kmetijsko zborovanje (kongres), ki se ga udeležijo odposlanci iz vseh kulturnih dežel. Razpravljali bodo o vseh važnih vprašanjih agrarne politike, kmetškega združništva in podobno.

Kot odposlanec našega narodnega odbora za ta zborovanja je odpotoval v Haag tajnik Glavne združne zveze Djordje Davidović. Ta bo hkratu tudi odposlanec Glavne združne zveze na zborovanju mednarodnega kmetijskega odbora. Glavna združna zveza je edina ustanova iz naše dežele, ki je članica navedene mednarodnega odbora.

Okrožni sokolski nastop v Vojniku

Celjsko sokolsko okrožje priredi 20. junija ob 3. uri popoldne javni telovadni nastop vseh oddelkov na letnem telovadišču Sokolskega društva v Vojniku. Dopoldne ob 8. uri bodo okrožne tekme moške in ženske dece iz vseh društev celjskega okrožja. Po telovadnem nastopu bo prosta zabava na vrtu br. Špasa. Čisti dobiček je namenjen izključno za zgraditev sokolskega doma v Vojniku, katerega začne graditi društvo že naslednji mesec.

Bratje in sestre iskreno in bratsko vabljeni! Zdravol

Doma in drugod

Slovinci v borbi zoper tuje ideje

Ze zadnjič smo poročali o zmagoviti poti predsednika

Petra Živkovića

in njegovih tovarišev po Sloveniji, kjer ga je naša vas, naš kmetijski narod radosten sprejel. S pesmijo in zastavami so pričakali kmetijski fantje in dekleta, možje in žene, otroci in starčki moža, ki je 33 let zvesto služil kralju, državi in narodu in ki je po najvišjem zaupanju vodil naš narod v najtežjih časih, ko so strankarske strasti pretile uničiti s krvjo pridobljeno narodno svobodo.

Zmagovita je bila pot Petra Živkovića skozi naše vasi. Kajti naš kmetijski narod zavestno čuti in dobro ve, da predstavlja ta mož red, mir in varnost, varnost ljudi in varnost imovine v naši državi. Naš kmetijski človek se še dobro spominja tistih časov, ko je bil Peter Živković predsednik vlade in s pravično roko vladal vsem enako, ko je dobil dela in kruha vsak, ki ga je bil potreben in ki ga je iskal in da je v tistih časih pričelo utripati vse močnejše narodno srce in se vse močnejše dvigati narodna zavest.

Dogodek v Prihovi

Peter Živković je v torek, 8. t. m. odpoval iz Maribora proti Konjicam. Ze v Mariboru so demonstranti zagrozili, da bodo v Konjicah vse razbili.

Pri Prihovi, sredi pota do Konjic je prišlo do spopada med nacionalisti in demonstranti, ki so se vračali iz Maribora. Demonstrantov je bilo okrog 60, nacionalistov pa okrog 15. Na obeh straneh je bilo več težje in lažje ranjenih. Eden od demonstrantov, študent Rudolf Dolinar iz Lučin nad Škofjo Loko, je obležal v jarku in se zadušil. Imel je lažjo rano na hrbtu, ki pa ni bila smrtno nevarna. Po mnenju zdravnikov, ki so pokojnikovo truplo raztelesili, bi mu mogla takojšnja zdravniška pomoč rešiti življenje.

Nesrečnega študenta so pretekli petek pripeljali v Ljubljano in ga drugi dan pokopali. Za pogrebom je šlo okrog tisoč ljudi, večinoma duhovnikov in študentov. Po ljubljanskih ulicah je bilo razobešenih nekaj črnih zastav. Črne zastave so razobesili v glavnem državna in banovinska poslopja ter nekateri farovži.

V nedeljo ponoči so pa doslej še neznani zločinci zažgali godbeni paviljon na telovadšču »Sokola« poleg ljubljanskega velesejma. Leseno poslopje je do tal pogorelo.

Na cesti pred Narodnim domom v Konjicah je prav vneto demonstriral sodni predstavnik Levstik in šolski upravitelj Bratuž. Gospod kaplan se je pa oglašal skozi okno stranišča pri nasprotni hiši in poudarjal krščanska načela in katoliško podlago.

V Celju se je vršil po predhodnem načrtu poslednji sestanek zaupnikov stranke pred odhodom predsednika Petra Živkovića v Beograd. Dvorana v »Unionu« je bila nabito polna in med zborovalci je vladalo nepopisno navdušenje in odločnost.

Govor predsednika je ves čas spremljalo navdušeno pritrjevanje in živijo klici. Enako pozdravljen je bil tudi govor senatorja Jova Banjanina.

Med zborovanjem se je zbrala pred Celjskim domom večja množica ljudi, med katere so se pomešali demonstranti. Ko so zborovalci zapuščali Celjski dom in spremili predsednika Petra Živkovića in njegove tovariše do avtomobilov, so pričeli demonstranti metati proti njim kamenje, jajca in polena. Pri tem sta bila dva nacionalista težje ranjena in sta bila kasneje z rešilnim

avtom prepeljana v celjsko bolnico in obvezana.

Peter Živković se je odpeljal v Zidani most. Tam so se od njega prisrčno poslovili naši prijatelji s poslancem Rudolfom Pleskovičem na čelu ter ostali s predsednikom v tovariškem razgovoru do odhoda beograjskega brzovlaka.

Ves načrt potovanja Petra Živkovića po Sloveniji se je natančno po načrtu izvršil; sestanki so se povsod v najlepšem redu izvršili.

Največji sin kmetijske matere, ideolog in duhovni voditelj hrvatskih kmetov Štefan Radić, katerega rojstni dan so obhajali te dni z velikimi svečanostmi v mestih, še s posebnim poudarkom pa na vasi

„Slovenec“ in dogodek pri Prihovi

V svoji nedeljski številki piše »Slovenec« o podrobnostih dogodka pri Prihovi, kjer so naslednji dan našli mrtvega akademika Dolinarja. Ker ve, da na svoje laži in svoja obrekovanja ne more dobiti odgovora, piše o tej žalostni stvari v enakem tonu in na enak način, kakor je pisal o vseh dogodkih zadnjih dni.

Med drugim poroča »Slovenec«, da so se po Sloveniji širili letaki, ki pravijo, da se je nesrečni Dolinar zadušil. »Slovenec« dokazuje, da to ni res, in med vrstami celo namiguje, da je bil protokol sodne komisije o obdukciji Dolinarjevega trupla najbrž naknadno falzificiran. Trdi dalje, da so bili med obdukcijo včasih prisotni v mrtvašnici le oba zdravnik in zapisnikar, ne pa tudi ostali člani komisije. O spopadu med mariborskimi omladinici in ljubljanskimi študenti JRZ pravi, da je bila to »morda najbolj surova in najbolj zločinska bitka v naši novejši politični zgodovini«.

Omejiti se moramo na to, da zabeležimo, kaj piše in trdi »Slovenec«. Vsa javnost pa željno in nestrno pričakuje sodne obravnave, kjer se bo izkazala resnica.

Tako piše »Jutro« z dne 15. t. m. in temu poročilu za zdaj nimamo kaj dodati.

Pogreb akademika Dolinarja

Truplo nesrečnega akademika Dolinarja, ki je umrl po spopadih ob priliki potovanja gen. Petra Živkovića po Sloveniji, so iz Konjic prepeljali v Ljubljano, kjer so pokojnika položili k večnemu počitku.

Po pogrebu, ki se ga je udeležilo zlasti mnogo duhovščine, je bilo po Ljubljani nekaj razgrajanja, ki Slovincem nikakor ni v čast.

Pomilujemo pokojnika, sočustvujemo z njegovimi svojci, vsem pa, ki se jih to tiče, pravimo z vso resnostjo: Zakaj je treba med nami ustvarjati prepade, ki bi jih morali kvečjemu izglaševati? Komu je to v korist? Narodu, kmetu in sploh slovenski stvari prav gotovo ne!

Davčna uprava in kmetijski dolgovi

Davčna uprava sporoča: Zaradi razpisa ministrstva financ 29. maja t. l. se kmetijski dolžniki opozarjajo, da se bo prvi obrok anuitetam po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov, ki je po uredbi zapadel v plačilo že dne 1. novembra 1936 v najkrajšem času pričel izterjevati. Poleg tega obroka se bodo izterjale tudi še 4-5% zamudne obresti za čas od 1. novembra 1936 pa do dneva plačila. Vsak dolžnik bo prejel od davčne uprave poziv s položnico, da plača prvo anuiteto v roku 10 dni od dneva prejema poziva. Proti dolžnikom, ki v stavljem roku ne bodo poravnali prvega obroka ali ne v celoti, se bo uvedla mobilarna eksekucija. Ako bi ta eksekucija ne dala potrebnega rezultata, bo davčna uprava zaprosila pristojno sodišče, da izterja dolg ali razliko na dolgu, ki se ni mogla izterjati potom mobilarne eksekucije (rubežni premičnin), z eksekucijo na nepremičnine.

Pomen izobrazbe za vas

List »Narodno kolo«, glasilo Adama Pribečevića, objavlja v članku o kmetijski kulturi tele misli, ki veljajo polnem obsegu tudi za nas Slovence:

»Mi kmetje si moramo sami sebi povedati resnico v obraz. Dovolj nam drugi lažejo in nas varaajo. Najprvo si moramo priznati, da je naša kmetijska kultura še slaba in nerazvita, da je nam treba še mnogo znanja in izobrazbe, najbolj pa lastnega kmetijskega mišljenja in kmetijske zavesti. Brez izobrazbe ne morejo obstojati ne vas, ne družba ne država. Kultura človeštva stalno napreduje. Ako bi nazadovale in se vračala na staro, bi propadala. Kultura napreduje samo, ako se širi, ako dviga one, ki so zaostali. Zato je tudi naš kulturni napredek samo v tem, ako se dvigne kultura vasi, njena pismenost in izobrazba, njeno gospodarstvo in zdravje. Inteligenca je kot neki cvet kulture. Cvetje je vseh vrst, je tudi smrdljivo, škodljivo in brezkoristno. Toda res je tudi to, da ni učenca brez učitelja, da ni znanja brez inteligence. Samo inteligenca mora izvrševati svojo dolžnost in služiti narodu in njegovi kulturi. Brez inteligence, ki ima razne poklice in službe, ne more biti kulturnega napredka, ali vsi ti poklici in vse te moči morajo služiti narodu in njegovemu blagru.«

Dr. Gavrilović pri dr. Mačku

Član vodstva bivše zemljoradničke stranke dr. Milan Gavrilović je prispel pretekli petek iz Beograda v Zagreb in se tam najprej sestal s predstavniki bivše SDS Vilderjem, Kosanovičem in dr. Budisavljevičem, nato pa je obiskal predsednika bivše HSS dr. Mačka.

Po odhodu iz Zagreba je dr. Gavrilović izjavil, da je bil njegov obisk v Zagrebu v zvezi z nameranim sklicanjem glavnega odbora Zemljoradničke zveze.

JNS v vrbaski banovini

Senator dr. Vasa Glušac, narodni poslanec Mustafa Milalić, dr. Srpko Vukanović in drugi člani vodstva JNS so imeli nedavno banovinsko konferenco delegatov JNS v Banja luki ter strankine sestanke v Ključu, Sremskem Mostu, Priedoru in v drugih večjih krajih Vrbasko banovine.

Kaj se godi po svetu

Sedem smrtnih obsodb v Rusiji

V ospredju vsega zanimanja je bila in je te dni Rusija s svojim nenadnim in nenavadnim političnim procesom. Maršal Tuhačevski in šest njegovih tovarišev je bilo aretiranih, postavljenih pred sodišče in obsojenih na smrt. Smrtna obsodba je bila že izvršena.

Pred nekaj časom je bil najvplivnejši mož v ruski armadi. On je sestavil ruski mobilizacijski načrt in je poznal tudi vse tajnosti armade. Vodil je pogajanja s Francijo, v kolikor so se pri sklenitvi prijateljskega pakta tikala vojaškega sodelovanja, in je prejel od francoskega generalnega štaba vsa potrebna zaupna pojasnila in podatke o francoski vojski.

Ta mož je bil pred kratkim odstavljen s svojega visokega položaja in imenovan za vrhovnega poveljnika ruskih vojnih sil ob Volgi. Kmalu za tem so ga aretirali in obtožili vohunstva in veleizdaje. Sodišče je njega ter generale Uboreviča, Korke, Eidemana, Feldmana, Primakova in Putnega obsodilo na smrt, češ da so

General Putna

vohunili za državo, ki je sovražna Rusiji, da so zagrešili izdajo in veleizdajo ter snovali prevrat in da so hoteli ubiti Stalina ter vzpostaviti v Rusiji meščansko-republikanski režim. Vsi obtoženi so bili izključeni iz armade ter degradirani.

Razprava je bila tajna. Takoj po razglasitvi obsodbe so vse obsojene odpeljali na dvorišče, kjer so jim pred oddelkom vojske odvzeli vse vojaške čine. Nato so jih postrelili, trupla pa skrivaj v navadnih zabojih odpeljali iz Moskve ter jih neznano kje pokopali.

Dogodek je vzbudil ne le v Rusiji, ampak po vsem svetu velikansko pozornost. Svetovni tisk ne veruje v krivdo obsojenih, ampak meni, da so vsi padli le kot žrtve Stalinove bojazni, da bi mu utegnili iztrgati iz rok oblast. Dogodek utegne imeti dalekosežne posledice v Rusiji sami, pa tudi v njenih odnosih do drugih držav.

V Španiji

traja državljanska vojna dalje. Po zadnjih poročilih so frankovci zavzeli že vse postojanke okrog Bilbaua in je verjetno, da bo mesto v kratkem padlo v njihove roke.

V odboru za nevmešavanje v Londonu se med Anglijo, Francijo, Nemčijo in Italijo nadaljuje pogajanja o načinu mednarodne kontrole. Zdi se pa, da odbor ne bo zlepa prišel do soglasja in bo tako mednarodna kontrola dejansko ostala brez vrednosti.

V Nemčiji

se nadaljujejo verski boji. Spor z Vatikanom se ni še prav nič polegel in je pričakovati, da pride do popolne ločitve cerkve in države.

V nekaterih nemških mestih je prišlo te dni do demonstracij katoliškega duhovništva in vernikov proti režimu zavoljo preganjanja katoliške cerkve.

Oblasti so aretirale tudi nekaj protestantskih pastorjev.

V Essenu je bil za nedoločen čas ustavljen tamkajšnji katoliški dnevnik. Narodno socialistični list »Schwarze Korps« je objavil proti papežu silno oster članek, ki ga ponatiskujejo tudi drugi nemški listi.

Aleksis, vrhovni poveljnik ruskega letalstva in član sodišča, ki je obsodilo Tuhačevskega in tovariše na smrt.

Romunijo

je nedavno obiskal predsednik republike Poljske Moscicki. Nekateri listi menijo, da je ta obisk po željah Nemčije bil namenjen odtujitvi Romunije Mali antanti, zlasti pa Češkoslovaški. Koliko je na tem resnice in kakšni bodo sadovi, bo pokazala šele bodočnost. Vsekakor pa je značilno, da takoj za poljskim državnim predsednikom prispe v Bukarešto predsednik češkoslovaške vlade dr. Hodža in se nato v Romuniji sestanejo predsedniki vlad vseh treh držav Male antante.

V Belgiji

je parlament nedavno sprejel zakon o politični amnestiji za dejanja, ki so bila izvršena za časa nemške okupacije belgijskega ozemlja. Namen tega zakona je, doseči čim popolnejšo narodno slogo v državi.

Preprosta kmetica, mati voditelja ruskega naroda Stalina, Katarina Džugašviljeva je umrla, v Tiflisu v visoki starosti 77 let

Bilbao padel

Po zadnjih poročilih je baskovsko glavno mesto Bilbao že v rokah frankovskih čet.

Baskovske čete so se umaknile iz mesta in se še umikajo proti Santandru.

Po nekaterih vesteh se je 6000 mož baskovske vojske vdalo Francovim četam, 4000 mož pa je baje sploh vstopilo v Francovo armado.

Po republikanskih poročilih so Baski pričeli na santanderskem bojišču s hudo protiofenzivo, ki se še nadaljuje in ni mogoče povedati še nič točnega o njenem poteku.

Baskovska vlada je poslala vladam mnogih držav obširno spomenico, v kateri opozarja na trpljenje Baskov in apelira na civilizirani svet, naj ne dovoli, da bi Francovi še zadnje ostanke Baskov poklali.

Maršal Tuhačevski

Slika po »Jutru«

Kmetijski fantje v kmetijske šole

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna ter ima internat za 60 gojencev in 112 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami in potrebnimi gospodarskimi objekti.

Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša od 25— do največ 300— Din.

Prošnje za sprejem (banovinski kolek dinarjev 10—) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija t. l. ter priložiti: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o нравnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja; 6. obvezno izjavo staršev ali varuha, ki računajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa povrnejo zavodu prejete zneske podpore iz javnih sredstev. Izjavi pod 5. in 6. je kolkovati z banovinskim kolkom za 4— Din. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko štipendijo ali štipendijo srskega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Takí prosilci naj zaprosijo istočasno za primerno štipendijo pri svojem sreskem kmetijskem odboru.

Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Mladina na vasi

Novo kmeško zmagoslavje

V nedeljo 6. t. m. je idealna in neustrašena šmarska kmeška mladina izvojevala veličastno zmago, zmago dela in žuljavih rok. Tukašnje društvo kmetov fantov in deklet je priredilo tekmo oračev, za katero je vladalo veliko zanimanje v vsej bližnji in daljni okolici. Saj si dobil v nedeljo v prijazni vasi Šmartno ob Savi ljudi od Notranjih gor, Skaručine, Šinkovega turna, Gamelj, Dravelj, Domžal, Beričevega, skratka iz vse ljubljanske okolice.

Kmalu po drugi uri se je formirala krasna povorka z zastavo in godbo na čelu izpred galskega doma na tekmovališče v Krevljo. V dolgem in nepreglednem sprevedu je šlo 5 navdušenih oračev vsak s svojim vozom, na katerem je bilo vse polno kmeške mladine. Za temi se je pomikala brezštevilna armada kmetov kolesarjev in še drugih kmetov ljudi. Ob cesti pa je bil gost špalir občinstva, ki je začudeno gledalo, odkod vre vsa ta mlada kmeška vojska Matije Gubca. Res, veličastna in neizbrisna ostane slika, ki jo je ustvarjalo veselo razpoloženje mlade kmeške generacije. Iz vrst te zavedne kmeške mladine je dihala pravo pomladno prebujenje in iz grl kmetov fantov in deklet so orili zmagoslavni klici, s katerimi je mladina dajala duška svojemu veselju. Zadaž za Ljubljano so se zbirali sivi in težki oblaki, ki so pretili, da tudi tisti, ki so ždeli doma in iz ljubezniv ter nezavednosti molili za dež, zmagujejo. Pa je bilo drugače.

Ob prihodu na tekmovališče so zbrano ljudstvo pozdravili društveni funkcionarji. V jedrnatih in kratkih besedah so zbrani množici tolmačili kmeško idejo ter pomen kmeško-mladin-

skega gibanja. O pomenu tekem iz kmeškega dela pa je govoril tov. Jože Blaž iz Tomačevega. Vse se je čudilo, odkod so vzeli te zmožnosti kmetov fantje. Fantje sami pa vedo, da je v kmetov ljudeh samih toliko prirojenih zmožnosti. Samo uriti jih je treba in jim dati poleta.

Na dano znamenje se je tekma pričela. Orači so prijeli za pluge in ostri ter svetli lemeži so začeli obračati trdo ledino in jo rahljati v plodno zemljo. Na to zemljo pa so fantje in dekleta vsejali klena zrna, iz katerih bo zrastle bogate žito, ki bo dalo kruha vsemu kmeškemu stanu. Po preteku 10 minut je že prišel prvi tekmovalec na cilj. V kratkih presledkih so sledili drugi, katere je množica nagajala z bogatimi aplavzi.

V tej težki tekmi je dobil prvo mesto tovariš Marj Gregor iz Šmartna, ki je dobil za nagrado komplet plug dvojnik. Drugo nagrado si je priboril tov. Podboršek Ivan. V dar je dobil plužno glavo. Tretjo je dobil tov. Dimnik Franc, četrto tov. Zajc Stanko in peto tov. Smraje Jernej.

Kdor je bil v nedeljo v Šmartnem, je videl, da se naša vas prebuja in da se je pričela dvigati iz dremljivosti. Naša vas je rodila novo mlado borbena kmeška generacija, ki noče, da bi bil kmet samo predmet vladajoči gospodi. Ta generacija hoče, da postane kmet subjekt ter da sam prične kovati svojo usodo. Mi nočemo več, da bi bil naš glas še glas vpijočega v puščavi, ampak naš glas mora biti glas zahtevajočega na pozornici življenja.

Ti mladina, ki si v nedeljo neustrašeno in z živim ognjem izpovedala svojo voljo, hodi še z večjim zanosom naprej!

Manifestacija kmeške mladine v Ljubečni pri Celju

V nedeljo 6. junija t. l. je Društvo kmetov fantov in deklet Ljubečna pri Celju praznovalo svoj kmeški praznik ter v ta namen priredilo tudi tekmo koscev.

Potek vse prireditve je bil z najboljšimi uspehi dokončan.

Slavnosti je prisostvovala velika množica ljudi. Povorko, katero so tvorila društva Škofja vas, Vojnik, Frankolovo, Dramlje na čelu z godbo, je zaključilo 50 kolesarjev.

Pred prostorom, ki je bil pripravljen za tekmo koscev, so domačini pripravili gostom krasen sprejem. Pozdravil je tovariše in tovarišice ter druge goste predsednik društva Ljubečna. Nato je govoril delegat Zveze društev kmetov fantov in deklet iz Ljubljane ter spodbujal mladino k delu in skupnosti. Sledil je govor predsednika pododbora Celje tov. Merslaviča, ki je v svojem krasnem govoru navdušil množico, ki je pričela veselo vzklikati kralju, domovini in kmeško-mladinskemu pokretu.

Za zaključek je govoril delegat okrožnega odbora tov. V. Požep iz Vojnika, ki je naglašal, kakšni so cilji kmeškega pokreta. Da se naša mladina mora sama vzgajati, da ko postanejo naši vrli kmetov fantje lastni gospodarji na domovih svojih očetov, da takrat s preudarnostjo in svojo lastno razumnostjo morejo zastopati sami v javnosti svoj kmeški stan, ne da nas kmete in delavstvo vodijo in zastopajo ljudje, ki nimajo z nami nobene druge skupnosti kakor državljanstvo. Vero si ti naši voditelji razlagajo čisto po svoje v svoj prid, daleč od nje temelja in božjih resnic.

Apeliral je na vso množico, da se vztrajno branijo svojih sovražnikov, ki nam hočejo obesiti v prid svoji reklami ime komunizma, da bi s tako lažjo mogli pridobiti si k peščici, kolikor jih je, še kakšnega našega pripadnika.

Poudarjal je, da naš pokret ni političen, da se le samo bori za svoje pravice in gre za svojim ciljem, ki je kmeško delo, ter hoče tega privedi

do mesta, kjer se ga bo moralo upoštevati in kot tako važnega spoštovati.

Spomnil se je današnje politike samo toliko, da je ogorčeno omenil, da se danes piše po poznanih klerikalnih listih, da je naša organizacija brezverna, protiverna. V odgovor na to je poudaril, da prva vzgojiteljica, učiteljica vsakemu nam je kmeška mati, ki nas je učila izgovarjati prva božje ime in nas prva zaznamovala s svetim križem. Da tisti, ki si upajo čez tako svetinjo, kot je kmeška mati, ki nam je prva položila globoko v srce temelj sv. vere, jo omadeževati ter jo v imenu boga in krščanske ljubezni poizkušajo pripraviti ob vso čast, da tisti že prejmejo po njem, ki ga tako brezvestno rabijo za svoje orodje, gotovo plačilo.

Ljudstvo se je zgražalo, a obenem si je zahtevalo, da ne glede na okolnosti pristopajo še nadalje k našemu pokretu in da ostanejo zvesti skupnemu kmeškemu delu in veri, katere nas je naučila naša največja mučenica kmeška mati.

Zapuščali smo slavnostni prostor z zavestjo v srcu, da pot, ki nas vodi k takemu cilju, ki mora biti nam in delavstvu skoro dosežen, da ni vmes komunizma in protiverstva, temveč se ravnamo po geslu, da v slogi, delu in pravici je naše rešenje.

★

Skrilj-Golo

Tukajšnje društvo kmetov fantov in deklet bo imelo v nedeljo dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih Jožeta Virant na Gornjem Golem svoj redni občni zbor.

Za člane je udeležba obvezna, vabijo se pa tudi fantje in dekleta, ki so do sedaj stali še izven naših vrst.

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zasluzka. „Kmetški list“!

Dve ženi - dva svetova

To in ono

* Domače sredstvo proti muham si pripravimo, če zmešamo nekoliko zmetega črnega popra z raztopljenim sladkorjem. Vlažno zmes s čopičem enakomerno namažemo na pivnik in nato pustimo, da se pivnik posuši. Pri uporabi naškropimo pivnik z vodo in ga položimo na krožnik.

* Nekdaj in danes. V rimski dobi je delal čevljar en sam par čevljev pet in pol dneva, danes pa tovarna z 8000 delavci izdelava dnevno 100.000 parov čevljev. Učinek teh delavcev in strojev je torej šestdesetkrat večji kakor je bil učinek čevljarjevega dela v rimski dobi.

60 odstotkov svetovne proizvodnje zlata odpade na Veliko Britanijo, tretjina tega pa na Južnoafriško unijo. Vse te zlate množine se stekajo v Londonu, edinem svobodnem trgu za zlato na svetu.

Mlatič

Poglavje o spreobrnjenju

Na fizičlov dan, v preteklem tednu, mi ni dosti manjkalo, da me ni prišla kozlovska morská bolezen, ko sem brau v cajtengah o poniževalnem spreobrnjenju nekega takega agenta, ki je drugi dan po nedelji, to je dva dni pred fizičlovim dnevom igral v totem Mariboru na zadnji pompardon žalostno in baje tudi jako ženfasto vlogo.

Nadaljuje se: Ob svojem času se bo še pojasnilo, kakšne nasvete je dajal ta agent in kakšne intervencije je opravljal. (Jaz pravim, če so za svetlobo, ž njimi na dan, če pa so temnega značaja, potem je bolje, vsaj po mojem mnenju, če se jih zatusa.) Beograjski gostje se baje niso mogli načuditi njegovi živahnosti in vnemi za stvari, ki jim jaz kot preprost rolnik nisem kos. Spraševali so se, ali je to mogoče tisti gospod, ki je za časa, ko so šrauf napenjali, tako pridno hodil v Beograd ter pisaril kakor litanije dolga pisma, v katerih se je bridko izražal o politiki neke bivše politične partije in njenih glavnih voditeljih. Ali je to tisti gospod, ki se je z vsemi štirimi silil in po kolenih plazil, da bi prišel pod zaščito takratnega njegovega največjega ljubljence Jevtića in hotel prit po njegovih plečih celo v senat?

Začudenim gostom so morali odgovoriti, da se prav nič ne motijo, ker je bil res to prav tapravi gospod, ki ga mislijo in plačanec onega trdega šraufa in oné politike, ki jo danes z žveplenim ogorčenjem obsoja. Dva dni pred fizičlovim dnevom je z velikim veseljem spremljal psovke kričavec proti voditelju opozicije g. Petru Zivkoviću, kateremu se je baje v nedavnih časih približeval ponižno kakor cucek sklonjenega hrbita in z medom pomazanih sladkih besed. Naprej se je bralo, da tega dela ni zastoj opravljal, temveč, da je dobival nagrado v jugoslovanski valuti. Mesec za mesecem da je kasiral težke tisočake kot osebno politično »podporo«, namenjene za sodelavce kmete in delavce. Mesec za mesecem je baje apeliral na dispozicijsko blagajno šrauf režima, češ, da ga njegova bivša politična partija kakor grešno dušo preganja in da mu odjeda celo vsakdanji kruh. To se razume, da je imel mož dovolj razlogov, da se je priključil politiki takratnega šraufa in obenem propagiral narodno in državno edinstvo. Kar sedaj uganja, pa se mu po mojem mnenju kot spreobrnjencu lahko oprostí — saj veste, da je to njegov vsakdanji kruhek, s katerim se za silo pošteno preživlja.

Pohocé že tudi zna govciti

V cerkev in njegove resnice še zmirej trdu verjem. Beštja, samo to ne zastopm, kok de gospoudje, ko vedno touk vrešijo kolk dela majo pač da vejno premejnkuje doušnih pasterjev, takou, da še včosih na spouved k umirajoučim nevtejnjejo pa de srmok mure kr takou v grejnkousti zapestet ou souzno dolejno.

A tau še kr verjem, de mojo dousti dejla pa tou mi u glovo nejgre, dej če je pa kej od polejtike pa so furt zroven. Po saj vejste de polejtika pa kšeft ou ni za gospode, ko so pa jo za toko preveč učajni. Ko pol nikuker nemure fejti glejh. Po faurežah haudití pa po planejši noš lajs preglejauvati pa i rajtenge ži kr tak brez nas dejlati tuo jo ne gre. Nas aupce pa mojo že čisto vbloti, tak de boude pač trejba si zouj potruoditi, de če zodna aura prejde de boumo mougli vsej v vejce ko za nebejse smou tak premolu poudečajni.

Zdej boumo kar douma molejli, de nom še bouk srejšče do ko če pa praut cirkvi grejm pa se kr hejter v palejtiko zaplejtem, za tok mi pa nij.

Bojejm se somo de bi zdej Anti krejst peršo pa nas premotu, ko smo pa tak virsko razdropani de ži ni za nobejn furm.

Kaj bo, kaj bo, le molejmo, de ne prejdemo v skušjove.

Zeeče

Pri nas gradimo cesto gori čez Sv. Kuni-gundo. Pa smo pogruntali nov način dela, ki je mnogo cenejši in so ljudje vseeno zadovoljni. No, ker ste radovedni, kako to stvar dosežemo in ker bi se tudi vi radi od nas nekaj naučili, vam bo mlatič izdal to tajnost.

Mi gradimo samo nekaj dni pred občinskimi volitvami. Pohorci so taki koštruni, da nas ne pogruntajo in so z vsem zadovoljni. Sicer pa čim bolj bodo trpeli, tem sigurneje bodo prišli v nebesa. Zato imajo rajši blatne ceste, da se do pasu pogrezajo v blato. In so tudi izračunali, da bo pot prav gotovo zgrajena, ako nam ljubi Bog da vsaj 10 občinskih volitev.

No, Pohorci še po ravni cesti hoditi ne zna in

Kratke vesti

■ Vulkan Rabaul na Novi Gvineji, ki je že več let miroval, je začel te dni nenadoma močno bruhati, kar je povzročilo tudi močan potres. Katastrofa je po dosedanjih poročilih zahtevala nad tisoč človeških žrtev.

Dopisi

Komunalna politika

Dragi tovariš urednik! V naših vrstah imamo še zmeraj ljudi, ki zavoljo tradicije drže in plačujejo v lastni hiši klerikalni tisk. Zadnjo nedeljo me je pot pripeljala v Ljubljano in sem bil namenjen k maši v stolnico, ko me je razburil prizor na trgu.

Tri kmetice so prišle v Ljubljano, vsaka s košaro češenj. Vse so seveda morale plačati na mitnici primerno mitnino. Ko pa pridejo na trg — niso smele svojega blaga prodati.

Poznam odredbo o nedeljskem počitku. Vprašam pa: Zakaj ta odredba ne velja za branjeve? Te smejo ob nedeljah mirno prodajati češnje po 12, 14, 16 in 18 dinarjev, medtem ko naša kmetica ne sme svojega pridelka vnovčiti po 5 ali 6 dinarjev za kilogram.

Ne bi o tem pisal, če ne bi bil zadnjo nedeljo ob 8. uri zjutraj sam priča prizorov, ki so se odigravali na ljubljanskem trgu. Za uvoženo, tuje blago se je kupčija mirno razvijala in ni bila nedelja kot »Gospodov dan« s tem čisto nič skrunjena. NAŠE kmetice pa niso smele prodati svojega, domačega pridelka niti za — četrtinsko ceno uvoženega.

In veste, kaj se je zgodilo? Pričo mene pride neka gospa, ki je kupila od kmetice celo košaro češenj, ker je popolnoma pravilno sklepala, da je boljše za domače blago plačati 5 din za kilogram kakor za tuje — 16 din. V času pa, ko je kmetica čakala na gospo, ki je šla medtem nakupit mesnino, je niso pustili niti čakati. Mestni uslužbenec K—č, ki mu je bila poverjena skrb za nadzorstvo nad nedeljskim trgovom, je hotel kmetici po vsej sili prodano blago zapleniti.

In za nameček je prišel mimo še vpokojeni klerikalni profesor V—l ter rjul, da so domače češnje — predrage! V Ljubljano jih je treba pometati, tako je rjul ta gospod, ki vživa pokojnino zato, ker so kmetski žulji pošteno in vestno skrbeli za — državne blagajne!

Vprašam pa gospoda župana in vse odgovorne gospode na ljubljanskem magistratu:

Zakaj nedeljski počitek velja samo za kmetice? Zakaj nam niso organi na meji mestne občine povedali, da ne bomo smele prodati svojega blaga, in so od nas mirno pobrali mitnino? Blago nam je segnalo — kdo nam plača ceno zanj in naš trud?

ne razume prav, zakaj bi bilo treba ceste popravljati in nove graditi, če so pa že naši pradedi po njih vozili in so dočakali vseeno visoka lela.

Trije vaški svetniki

Čudno se zdi nekim trem ali še pa večim, da izpod mojega cepa ni najti nobenega imena. Ja, ali Mlatič ni nič?

Tako so baje rekli, da mi bodo že na jeziku stopili. Veste, ne gre jim v glavo, da sem zadnjič malo omenil o teatru v buševiški Rusiji, pa da Anzičko v imenu občinstva kapele predstavlja, pa da Lentek Micko farba, pa da te »feš« ponoči okrog hodi, pa da se je preveč podal v politiko in da rad vinčeka pije. Ja, ali mogoče ni resnica. Trije svetniki ali se mi upate v oči pogledati?

No, bode že boljše. Kar z r... na mrzli kamen, pa bode vun potegnilo. Ko boste pa čisto ozdravljeni, pa boste imeli čast me spoznati.

Pika-pok.

■ Bomba na vseučilišču. V varšavski univerzitetni knjižnici je eksplodirala bomba, ki je uničila mnogo knjig. Atentatorja še niso izsledili.

■ V pariških gledališčih in kinematografih je zastavkalo 1500 uslužbencev in je tako to velenje ostalo za nekaj časa brez gledališke in kinematografske zabave.

Vprašamo ljubljanskega mestnega župana, ali mu je ta dogodek znan in ali soglašá z njim? Vsi uslužbenci, ki so divjaško in prostaško nastopali proti nam kmeticam, so se namreč sklicevali na župana.

Spričo tega smatramo g. župana odgovornega za postopanje proti nam. Naj nam zato pojasni, zakaj kmetje kljub silnim davčnim bremenom nimamo enakih pravic z mestnimi branjevkami? One zasluži vsak dan, mi bi pa samo — enkrat na teden! Kje je pravica, gospod župan?

Tri preganjane kmetice.

Resolucija vinogradnikov

Na letošnjem vinarskem kongresu, ki se je vršil v Slovenski Bistrici, je bila sprejeta naslednja resolucija, iz katere se zrealijo težnje in zahteve naših kmetov vinogradnikov.

Resolucija se glasi:

1. Pri kmetijski zbornici dravske banovine naj se ustanovi avtonomni odsek za vinarstvo, v Mariboru pa naj bo vzpostavljena ekspozitura kmetijske zbornice.
2. Zakon o vinu se naj strožje izvaja. Doseže pa naj se ukinjenje zadnjega odstavka člena 23. pravilnika k omenjenemu zakonu, ker je v protislovju s § 7. zakona o vinu.
3. Uredba o sanaciji vinogradništva naj se čimprej uveljavi in točno izvaja.
4. Pri obnovi vinogradov naj kr. banska uprava nudi potrebnim vinogradnikom brezobrestna posojila, revnejšim vinogradnikom naj oddaja trsní material po nižjih cenah, najpotrebnejšim tudi brezplačno.
5. Carina na modro galico, žveplo in druga obrambna sredstva proti boleznim in škodljivcem vinske trte naj se ukine.
6. Odločno zahtevamo ukinjenje trošarine na vino.
7. Pri vseh trgovinskih pogajanjih se mora gledati na to, da se dosežejo čim večje ugodnosti za izvoz naših kvalitetnih vin in namiznega grozdja, zlasti v pogledu zmanjšanja carin, prevoznih tarif in plačilnih modalitet. K sklepanju takih pogodb naj se pritegnejo vinarski strokovnjaki. Dobljeni kontingenti naj se dodelijo prvenstveno za kvalitetna vina iz dravske banovine.
8. Za vino, ki se bo izvažalo, naj se znižajo tudi pri nas železniške tarife.
9. Posveti naj se vsestransko pozornost strokovnemu pouku vinogradnikov. Posebno naj se prirejajo primerni tečaji po vseh vinorodnih krajih, za okraj Ljutomer pa naj se po možnosti usnuje vinarska šola s primernim objektom.
10. V krajih dravske banovine, kjer se izkaže potreba in je zadosten interes vinograd-

nikov, naj se vsestransko podpira ustanavljanje združnih kleti, ki so potrebne za tipizacijo in standardizacijo naših vin. 11. Zahtevamo strogo postopanje proti zakotnim trsničarjem, ki oddajajo po večini manjvreden material. 12. Zahtevamo kontrolo vseh privatnih trsnic. Vsem trsničarjem, ki predpisnih pogojev ne izpolnjujejo, naj se koncesija odvzame. 13. Banovinske kmetijske ustanove naj oddajajo privatnim koncesioniranim trsničarjem selekcionirane cepiče, v kolikor je to mogoče. 14. Zopet se naj dovoli prost prevoz trsnega materiala po železnici. 15. Strogo se naj prepove vsako krošnjarenje s kakršnim koli trsnim materialom. 16. Uvede naj se priznavanje matičnih vinogradov za dobivanje cepičev. 17. Kr. bansko upravo naprošamo, da da Vinarskemu društvu na razpolago statistiko o potrebi cepčenk za obnovo vinogradov za bodoča leta v posameznih okrajih. 18. V ptujskem okraju naj se ustanovi trsni matičnjak za oddajo materiala vinogradnikom in trsničarjem po znižani ceni. 19. Zahtevamo, da se za okraj Maribor-desni breg vzame v pretres potreba ustanovitve banovinske trsnice, ker se ne ve, kaj bo z obstoječo banovinsko trsnico v Pekrah.

Domači dogodki

× **Obletnica tragičnih dogodkov v parlamentu** pade letos na nedeljo. Dogodki so se odigrali 20. junija l. 1928. Ker v nedeljo po cerkvenih predpisih ne more biti maš zadušnic, je odredil dr. Maček, naj se obhaja obletnica povsod v ponedeljek, 21. t. m. Službeno glasilo HSS »Seljački dom« sporoča ta odlok in obenem poziva vse pristaše HSS naj obletnico obhajajo v redu, mirno in dostojno in kakor se spodobi zavednemu in organiziranemu narodu.

× **Strašna družinska žaloigra** se je pravkar odigrala na Jesenicah. Tovarniški delovodja Franc Kerstein je ustrelil gospo Stegujevo in sebe, njeno hčerko Branko pa precej ranil. Kerstein se je že pred 10 leti zaljubil v ženo poštnega in brzojavnega mojstra Steguja. Mož se je ločil od žene in živi sedaj v Žirovnici. Zadnje čase pa se je Stegujeva vedno bolj odtujevala Kersteinu zaradi njegovega sila vznemirljivega značaja. To ga je tako potrla, da se je sedaj odločil za tak strašen in žalosten konec.

× **Med zvonjenjem je ubila strela** cerkvnika Ivana Žoharja. Ondan popoldne je mož pri podružnični cerkvi sv. Janeza v teharski fari med nevihto zvonil, ko je nenadoma tresčilo in je cerkvnik obležal mrtev. Rajni, ki je bil star šele 36 let, zapušča ženo in dva otroka.

× **Smrt pod avtomobilom.** V Celju se je šofer Podgornikovega tovornega avtomobila izogibal 79letni starki Jeri Vengust, ki se je pred vozilom zaradi starosti le počasi umikala. Nesreča je hotela, da je medtem kljub šoferjevi previdnosti neka druga gospa prišla pod vozilo, ki ji je strašno razmesarilo noge. Ker je pri padcu dobila tudi hude notranje poškodbe, je že med prevozom v bolnico umrla. Žrtev prometa je priletna tašča celjskega trgovca g. Gaberca in se zaradi bolnih nog ni mogla pravočasno umakniti avtomobilu.

× **Smrtna pot čez mejo.** V Dolini pri Dolnji Lendavi je madžarski državljani Franc Raicz brez listin prekoračil mejo. Ker na poziv straže ni obstal, ampak je začel bežati, je stražnik streljal. Raicz je kakih 150 m od državne meje obležal mrtev, zadet v srce. Pri njem so našli 150 pengő (okrog 1500 din) gotovine in sklepano, da so ga brčkone pripeljali k nam tihotapski posli.

× **Žrtev plamenov** je na Klopcah pri Slov. Bistrici postal hlev z gospodarskim orodjem, vozovi in stroji, last posestnika Janeza Lipoglava. Škoda znaša 65.000 din in je le deloma krita z zavarovalnino. — V Sv. Vidu je isti dan pogorelo gospodarsko poslopje Maksu Strmčniku. Tu je škoda krita z zavarovalnino, sumijo pa, da sta bila oba požara podtaknjena.

× **Na zadnji mariborski živalski sejem** je bilo prignanih 16 konj, 10 bikov, 100 volov, 426 krav in 35 telet, skupaj 587 glav. Cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4 do 5'40 din, poldebili voli 1 kg žive teže od 3'60 do 5 din, plemenski voli 1 kg žive teže od 3'25 do 4'50 din, biki za klanje 1 kg žive teže od 3'20 do 4'80 din, klavne krave debele 1 kg žive teže od 3'50 do 4'80 din, plemenske krave 1 kg žive teže od 3 do 4 din, krave za klobasarje 1 kg žive teže od 2 do 3 din, molzne krave 1 kg žive teže od 3'10 do 3'60 din, breje krave 1 kg žive teže od 3 do 3'50 din, mlada živina 1 kg žive teže od 4 do 5'60 din, teleta 1 kg žive teže od 5 do 6'75 din. Prodanih je bilo 354 glav.

× **Pametna gospodinja ne zbira dolgo...** Ona ve iz svoje skušnje, kaj hoče in je nepodkupljiva, če se gre za to, da brani svoje mnenje. Že štirje rodovi gospodinj so ostali zvesti Schichtovemu milu »Jelen«, ker to dobro milo temeljito pere perilo in ga pri tem varuje. Negovano perilo, ki se zdi vedno kot novo, če je oprano in zloženo v omaro, je ponos vsake pametne gospodinj, ki pere svoje perilo samo s preizkušenim Schichtovim milom »Jelen«.

× **Izvoz pšenice** je znašal od 1. avgusta lanskega leta do konca maja letos skupno 45 tisoč 681 vagonov.

× **Zaradi 15 din ubil človeka!** V vasi Mahovu je bogati kmet Stjepan Belovarić v jezi zaklal svojega hlapca, ker mu ni hotel plačati 15 dinarjev za pašnino. Po izvršenem zločinu se je morilec sam javil orožnikom.

× **Za dobroto — smrt.** Hišni lastnik M. Lipovšek v Zagrebu je imel v svojih treh hišah same siromašne najemnike, ki mu nikakor niso mogli v redu plačevati stanarine. Kljub temu, da je moral sam v redu plačevati davke in stroške za popravila, ni nastopil proti revnim najemnikom, ker so se mu smilili. Ta dobrota ga je končno pahnila v tak gospodarski položaj, da je obupal nad življenjem in se je obesil.

× **Patrijarhova bolezen.** Patrijarh Varnava je pred nedavnim obolel, a se njegovo zdravstveno stanje že obrača na boljše.

× **Zopet afera!** V Belju so odkrili velike zlorabe, s katerimi je država oškodovana za več milijonov. Tovarna je neki zagrebški veletrgovini dobavljala blago dalje časa pod lastnimi cenami. V to afero je zapletenih več uradnikov. V Zagrebu so zaprli ravnatelja dotične veletrgovine. Preiskavo nadaljujejo.

× **Iz Ljutomera.** Komisija za zaščito ljutomerčana je sestavljena in bo začela poslovati dne 23. t. m. Oglejala bo prijavljene vinograde na licu mesta, ugotovila posamezne parcele, lege, nasade itd. Izvršila bo tudi letošnjo omejitev zaščitenega okoliša. Vinogradniki, ki se hočejo že letos poslužiti zaščitene imena, pa še niso prijavljeni ali niso izvršili svojih obveznosti do zadruga, naj to takoj storijo.

× **Te pa niso mačje solze.** Te dni je bila izrečena sodba v procesu novosadske občine proti tamošnji električni centrali zaradi nepravilnih cen električnemu toku. Centrala je po devalvaciji dolarja zaračunala električni tok odjemalcem predrago. Sodišče je obsodilo centralo, da mora vrniti oškodovancem, odjemalcem toka, nič manj ko celih 10.000.000 dinarjev. To niso mačje solze!

× **Vlomilski uglaševalci.** V Hrastniku sta v vili g. Pečnika dva uglaševalca pred kratkim uglaševala gospodarjev klavir. Po njenem odhodu so domači opazili, da je iz omare izginilo 400 din. Orožniki so stvar kmalu pojasnili. V omaro je bil namreč vlomil mlajši uglaševalci v odsotnosti starejšega. Izročili so ga sodišču v Laškem.

× **Žrtev streljanja z možnarjem** je postal 20 letni tiskarski učenec Milan Rozman. Na Primskovem so namreč fantje za telovsko procesijo streljali z možnarjem, pri čemer je naboj smodnika buhnil v fante. Tri je nevarno poškodoval. Med njimi je bil najbolj razmesarjen Rozman, ki je zdaj podlegel poškodbam. Oblast bi storila pametno, če bi tako streljanje sploh prepovedala.

× **Knjiga »Dobrovoljci, kladivarji Jugoslavije«**, obsegajoča 832 strani, 450 slik, krasno opremljena v celo platno vezana, se je začela razpošiljati. Prednaročniki iz Ljubljane jo lahko dvignejo v društveni sobi vojnih dobrovoljcev, odnosno se jim bo dostavila. Prednaročniki in novi interesi v Celju je dobe pri vojnem dobrovoljcu Fonu Vekoslavju. V Mariboru pri vojnem dobrovoljcu Lenardu Radu, trgovcu, v drugih krajih se bo dobila potom nabiralcev po nabiralnih polah ali se bo poslala na naročnike po povzetju. — Knjiga za prednaročnike stane din 110 — plus dostavnina odnosno odpremi stroški. Knjiga za nove odjemalce se dobi tudi v knjigarnah. V vseh zadevah knjige se je obrniti na Sresko organizacijo vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, Frančiškanska ulica 10, v društveni sobi se posluje vsak dan od 17. do 19. ure. Uprava.

× **Mater je zabodel v Žabljeku pri Slov. Bistrici njen lastni sin.** Brata Ivan in Alojz Vanček sta se že dolgo prepirala. Tudi te dni sta se hudo sprla in planila drug na drugega. Njuna 70letna mati ju je hotela pomiriti. Stopila je mednju, a sin Alojz je vprav tedaj zamahnil z nožem proti bratu in zadel mater v desno stran prsi. Materina rana je smrtno nevarna.

× **Zaradi družinskih razprtij** je v Zg. Brniku pri Cerkljah oče Jože Vidmar s sekiro pobil svojega lastnega sina Janeza in njegovega tovariša Jožeta Dobnikarja. Sinove poškodbe so smrtno nevarne, a tudi Dobnikarjeve rane so hude. Vzrok so razdrapane družinske razmere in slovenska nesreča — pijača!

× **V smrt zaradi družinskih razmer** je šel te dni v Ljubljani 37letni poklicni gasilec Ivan Menart. Obesil se je na Prulah na kostanjevo drevo, kjer so ga našli že mrtvega.

Žrebanje

dobitkov 2 in pol odstotne vojne škode, ki se je vršilo dne 1. t. m., na katerem so bili izžrebani sledeči dobitki:

Serijska št.	Štev.	Din	Serijska št.	Štev.	Din
5023	646	20.000	7188	178	3.000
5062	622	3.000	7223	411	3.000
5074	855	5.000	7298	145	5.000
5140	556	3.000	7305	939	3.000
5151	751	3.000	7335	628	3.000
5228	39	3.000	7333	706	3.000
5232	910	3.000	7394	387	3.000
5274	870	3.000	7441	996	3.000
5310	534	3.000	7444	593	100.000
5315	565	3.000	7478	845	20.000
5321	13	3.000	7568	572	5.000
5364	220	5.000	7548	269	3.000
5423	806	3.000	7606	252	3.000
5448	235	20.000	7618	552	3.000
5454	97	3.000	7629	759	5.000
5458	780	5.000	7630	234	5.000
5487	902	3.000	7654	960	3.000
5497	746	3.000	7679	817	3.000
5551	339	3.000	7721	228	50.000
5595	416	20.000	7727	551	3.000
5597	926	3.000	7754	563	3.000
5644	76	3.000	7779	920	20.000
5648	530	3.000	7781	709	20.000
5671	30	20.000	7796	370	200.000
5706	62	3.000	7803	614	3.000
5714	955	5.000	7805	399	3.000
5749	982	3.000	7828	881	3.000
5779	581	3.000	7842	760	3.000
5817	568	3.000	7845	74	5.000
5834	642	3.000	7876	823	50.000
5848	138	3.000	7882	587	3.000
5850	894	3.000	7892	167	5.000
5873	409	3.000	7896	775	3.000
5883	364	3.000	7939	617	5.000
5915	754	3.000	7971	891	3.000
5921	717	3.000	7977	94	5.000
5966	15	3.000	8021	246	5.000
5986	322	50.000	8051	612	5.000
6028	624	3.000	8109	36	3.000
6040	2	50.000	8112	181	20.000

Serijski št.	Štev.	Din	Serijski št.	Štev.	Din
6042	101	3.000	8124	530	20.000
6094	520	5.900	8126	598	3.000
6113	173	3.000	8136	574	3.000
6130	804	3.000	8156	122	5.000
6142	523	3.000	8178	125	20.000
6143	450	20.000	8333	115	5.000
6149	694	5.000	8259	24	3.000
6175	954	3.000	8304	341	3.000
6185	368	20.000	8329	897	100.000
6291	701	3.000	8373	898	3.000
6297	585	3.000	8382	548	3.000
6350	390	3.000	8417	868	5.000
6408	858	3.000	8419	159	3.000
6422	864	5.000	8429	400	3.000
6429	946	3.000	8442	131	3.000
6436	127	3.000	8595	841	5.000
6439	29	5.000	8645	428	3.000
6465	545	5.000	8713	281	5.000
6507	921	5.000	8741	312	50.000
6534	152	5.000	8753	872	5.000
6546	895	3.000	8756	846	5.000
6563	504	3.000	8784	683	5.000
6615	10	3.000	8786	170	20.000
6616	141	3.000	8791	914	3.000
6697	829	5.000	8812	132	5.000
6728	583	5.000	8840	915	3.000
6750	369	5.000	8848	825	3.000
6800	344	3.000	8862	790	3.000
6826	581	3.000	8898	945	20.000
6830	741	5.000	8932	244	3.000
6846	627	3.000	8940	715	20.000
6871	219	3.000	8946	933	3.000
6926	453	5.000	8961	343	5.000
6938	932	5.000	8987	767	3.000
6989	308	5.000	8991	606	5.000
6996	493	3.000	9023	188	3.000
7004	464	3.000	9095	870	3.000
7013	395	3.000	9111	371	5.000
7027	880	5.000	9114	190	3.000
7032	610	5.000	9148	546	3.000
7048	660	3.000	9220	238	5.000
7063	951	5.000	9225	729	3.000
7076	18	5.000	9232	383	3.000
7100	84	5.000	9302	5	5.000
7152	550	5.000	9304	290	3.000
7155	812	5.000	9379	711	3.000

Loče in neurja

Silna vročina in sopara zadnjih dni je imela na večih krajih Slovenije za posledico točo in neurja. V ljubljanski okolici, konjiškem okraju in drugod je toča potolkla posevke, vinograde in sadno drevje. V konjiškem okraju je voda raztrgala ceste in mostove ter uničila travnike in njive. Silen vihar je divjal v soboto nad Hrastnikom, kjer je razkril več hiš, prevračal kozolce, raztrgal električno omrežje, ruval sadno drevje in podiral cele gozdne parcele.

Toča je napravila velikansko škodo tudi v okolici Velenja. Najbolj so trpeli hmeljniki, sadno drevje in vinogradi.

Vzoren poglavar

Kemal Atatürk je poklonil vse svoje premoženje turški državi.

Predsednik velike narodne skupščine je pošlal nato predsedniku republike Atatürku brzojavko, v kateri mu sporoča, da je narodna skupščina sprejela njegovo naznanilo, da daruje vse svoje nepremičnine državi, z ogromnim navdušenjem. Kemal Atatürk se je zahvalil s kratko brzojavko, v kateri pravi, da je izvršil samo svojo dolžnost do svojega ljudstva in nič drugega. »Rad bom dal tudi svoje življenje za turški narod, pravi v brzojavki.

Pač vzoren predsednik države, ki mu je le želeli, da bi našel — mnogo posnemovalcev.

Sestanek glavnega odbora bivše demokratske stranke

V nedeljo je sklical Ljuba Davidovič sestanek glavnega odbora demokratske stranke, ki se že 10 let ni sestel. Sestanek se je vršil v stanovanju Ljube Davidoviča. Udeležilo se je 52 članov od 56, kolikor jih še živi. Po celodnevni debati je bila sprejeta posebna resolucija, v kateri se poskuša glavni odbor bivše demokratske stranke približati stališču dr. Mačka glede nove ustave in nove državne ureditve. V koliko se

mu je to posrečilo, bo pokazala najbližja bodočnost in odgovor dr. Mačka. Iz dosedanjih izkušenj pa lahko trdimo, da demokratska resolucija ne nudi nobene podlage za sporazum z dr. Mačkom ne glede na to, da je še veliko vprašanje, kaj poreko k resoluciji radikali in zemljoradniki.

Miša Trifunović

in drugi člani glavnega odbora bivše radikalne stranke so priredili pretekli teden več sestankov po Hercegovini in Bosni. Sestanki so se vršili v Nevesinju, Travniku in drugod.

Sejmi

20. junija: pri Sv. Barbari v Halozah, Sv. Antonu na Pohorju.
21. junija: v Veliki Loki, Velikih Laščah, Studencu pri Krškem, Št. Vidu pri Blokah, Kranju, Trbegovcih, Koračicah, Marenbergu, Šmarju pri Jelšah, Gornji Lendavi, Moravčah.
22. junija: v Ormožu, Mariboru, Dolnji Lendavi, Sevnici ob Savi, pri Sv. Juriju pri Celju-trg, v Metliki, Kamniku, Šoštanju.
23. junija: v Ljubljani, Trzinu.
24. junija: pri Sv. Juriju pod Kumom, v Škofji Loki, Višnji gori, Guštanju, Laškem, Ljubnem, Podsredi, Razkrižju, Slov. Konjicah, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., v Turnišču, Črnomlju, na Vrhniki, v Boh. Bistrici, Drnovem, Mirni, Ribnici, Rovtah.
25. junija: v Mariboru, Ptuj.
26. junija: v Domžalah, Kamniku, Škofji Loki, Trzinu, Brežicah, Celju, Hrastniku-Dolu, Mariboru, Prevaljah, Sevnici, Trbovljah.

Vrednostni papirji

2½ % Vojska škoda	Din 405—40870
7 % investicijsko posojilo	Din 86—8875
7 % Drž. hipotek. banke	Din 97—100
6 % begluške	Din 74—75
4 % agrarne	Din 50—5270
7 % Blair posojilo	Din 85—86
8 % Blair posojilo	Din 96—97
Privilegirane agr. banke	Din 200—202

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo

V Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavlj.: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

Hranilne knjižice

raznih denarnih zavodov kupujemo proti takojšnjemu plačilu v gotovini. Sporočite najnižjo ceno na upravo lista pod šifro »Gotovina 88c.

»**EKONOM**« osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. Nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinjšo domačo in banaško moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago itd.

VELIKA ZALOGA

vseh vrst umetnih gnojil, modre galice, trboveljskega in splitškega portland cementa ter vseh vrst zidne opeke kakor tudi krovcev tovarn »ILOVAC«, Karlovac, »Bohne«, Vel. Kikinda in Jelovšek, Vrhnika.